

REDACȚIA

Arad, strada Aulich Nr. 1

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 20 cor. pe 1/2
an 10 cor.; pe 1/4 de an
5 cor.; pe 1 lună 2 cor.

Nr-ii de Duminecă pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

Manuscripte nu se napotiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Aulich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Chestiunea națională.

I

Chestiunea națională, atât de viu
agitată și discutată mai anii trecuți
— putem zice — în întreaga Europă,
astăzi nu mai este la ordinea zilei
nici în regatul României și
cu atât mai puțin în alte state. În
statul ungar abea se pomeneste, rar
de tot, în Dietă. Ea a dispărut
de pretutindenea. Nimeni, nici băr-
bați de stat, nici oamenii politici,
nici presa, nici opinia publică nu
se mai ocupă de ea, ca și când n'ar
fi existat nici-o dată.

Cari sunt cauzele, că o chestiune
atât de importantă, fără să fie aflat
o soluțiune oarecare, a dispărut, așa
zicând, dintr-o dată?

Este datorința noastră a tuturor,
dar mai ales a acelor dintre noi,
cari am stat în mijlocul luptelor po-
litice, să căutăm a ne da seamă de-
spre această potigheală a mișcării
naționale, și să precizăm cauzele ei.
Numai această scrutare după adevărul
istoric ne va pune în pozițiune a cu-
noaște și a înlătura piedecile, cari
astăzi ne țin în loc și ne fac pe noi,
Românii din statul ungar, să stăm de
un șir de ani ca impletiriți. N'avem
să așptăm dela nimeni scăpare, decât
tot dela noi înșine. Dacă vom ști să
înlăturăm acele piedeci și vom sus-
ținea și apăra cauza noastră ca odi-
noară, vom regăsi earăși pe sprigi-
nitorii și amicii noștri; dacă însă ne
vom învârti numai în giurul unor
certe secte și vom pierde din vedere
scopul principal al luptelor noastre,
vom rămânea nebăgați în seamă și
uitați.

Astăzi putem vorbi mai liber,
mai negenați, mai fără teamă de-
spre cele petrecute dela 1893 în-
coace, decât chestiunea națională a
luat la noi acasă drumul coborâtului.
Astăzi pasiunile s'au calmat și am
trecut deja peste toate relele, de cari
ne putem teme. Campania începută
la 1884 prin întemeierea „Tribunei”
poate fi considerată ca ajunsă la un
punct de repaus și cercetările noastre
asupra trecutului mai recent nu pot
întări afacerile noastre politice decât
în bine.

Rata mai presus de orice în-
punctul de culminațiune
noastre națională a fost
conferința cea mare dela
12/24 Iulie 1893. S'a ajuns
la momentul punctul de culmina-
țiune al mișcării, fiindcă dela acea
dată încocoare nu mai regăsim nici-
odată exprimată cu un așa mare ac-
cent unitatea de vederi între condu-
cători, și nu mai vedem altădată le-
găturile între masele poporului și
conducători atât de strinse ca atunci.
În afară de formele exterioare, prin
care s'a distins acea adunare romă-
nească memorabilă — un număr foarte
mare de participanți, prezența repre-
sentanților naționalităților aliate, oa-
spești din regatul României, mare în-
suflețire — toți eram atunci un gând
și o simțire, ca nici-o dată de atunci
încocoare.

Trebuia să intre în calculul tutu-
ror oamenilor pricepuți, că după
zilele de înălțare, că după o mare
încordare a puterilor, va veni fatal
o coborire, o reacțiune. Căci este
contrar firei lumesti ca sușul să nu
aibă coborîș, și că după zile senine
să nu urmeze zile cu ploaie.

Comitetul partidului, în ale cărui
mâini se concentrău toate firele mi-
șcării naționale, trebuia de la posi-
țiunea sa ridicată, să vadă și să
prevadă toate câte se puteau în-
tâmpla. El avea datorința să cumpă-
nească acum, după 21 Iulie 1893,
mai mult de cât ori când, hotărârile
sale. Situațiunea era fără îndoială
foarte grea. Dar' aceasta este o
causă mai mult pentru comitet a
procede cu precauțiune și a chibși
bine măsurile ce trebuiau luate.

Guvernul și-a dat și el foarte
bine seamă de importanța momentului.
Doi ani de zile trăgănașe cu in-
strucțiunile judecătorești și el se
arătase nehotărît dacă trebuie să de-
se sau să nu dea în judecată pe luptă-
torii români mai marcanți. Îndată
însă după adunarea de la 1893 el a
luat o hotărîre: procurorii primesc
ordine severe și se începe șirul pro-
ceselor politice mari în contra Ro-
mânilor.

În grabă și fără veste se pune
termen de judecată pentru procesul
Replicet, se deschide procesul contra
întreg personalului „Tribunei” și se
anunță ca singur procesul Memorand-
ului. Aurel Popovici este arestat și
în urmă condamnat la patru ani în-
chisoare.

Toate aceste s'au petrecut în timp
de 4—5 săptămâni.

Mai pute sta cineva la îndoială
despre intențiunile guvernului în urma
acestor măsuri provocatoare? Dacă
guvernul ar fi fost condus de motive
patriotice, sigur n'ar fi căutat să
escite și mai tare spiritele agitate, ci
din contră. S'ar fi străduit să calmeze
iritațiunile. Sau dacă din punct de
vedere al statului maghiar ar fi so-
cotit de necesară o pedepsire exem-
plară, era de ajuns un singur proces
contra două sau trei persoane, con-
siderate ca căpeteniile mișcării. Dar
procesele contra studenților, procesele
contra redactorilor, procesele contra
25 membrii ai comitetului dirigent
al unui mare partid — toate de o dată,
și pe deasupra, în același timp, are-
starea unui acuzat, care se afla toc-
mai în drum spre tribunal, și apoi
sentința draconică pentru o publica-
țiune polemică a studenților, ce pu-
teau să însemne toate aceste măsuri
altceva, decât că guvernul împingea
pe Români la pași nesocotiți?

La Budapesta se credea, fără î-
ndoială, că mișcarea națională română
n'ar pute fi compromisă mai tare în-
aintea Împăratului și înaintea întregii
Europe, decât în cazul, când ea ar
exceda în turburări de fapt, cari ar
fi trebuit potolite și suprimate de gu-
vern prin foc și sabie. Și cine n'ar
afla întemeiate aceste vederi?

Așa era situațiunea înaintea pro-
cesului Memorandului.

Eugen Brote.

**Episcopul Popea și Liga ro-
mână patriotică,** — sub acest titlu
„Egyetértés” (de la 23 c.) scrie la loc
de frunte următoarele:

„Nestorul clerului român, Popea,
episcopul Caransebesului, care și
până acum i-a învățat pe Români la
iubire frățească și conform percep-
telor evanghelice, i-a îndemnat la
muncă solidară, a devenit acum pro-
pagator al prieteniei maghiaro-ro-
mâne. A adunat în giuru-l, la un
prânz, elita societății române și ma-
ghiare și într-o vorbire a zis: „Beau
pentru înflorirea iubitei noastre patrii
comune și pentru înțelegerea și soli-
daritatea poporului român și maghiar”.
Cuvintelor acestora a răspuns Bösz
Hedvig, în limba română: . . .

Reproducem cele de mai sus nu-
mai pentru a dovedi, cât de puțin sunt
orientați în afacerile naționale cei ce
fac opinia publică maghiară. . .

Dar' ce lucru extraordinar este
că Venerabilul prelat român dorește
înflorirea patriei noastre co-
mune? . . . Întotdeauna P. S. Sa a
fost pe cât de mare naționalist, pe
atât și de sincer patriot. . . Șovinistii
însă înainte vreme nu admiteau că
aceste două sentimente pot să încapă
în același suflet românesc, ci atri-
buiau bărbaților noștri distinși fel de fe-
le de gânduri perverse.

Și când n'a propovăduit P. S. Sa
înțelegerea între popoarele din
patrie? Ca depositar al politicei ma-
relii Șaguna, episcopul Popea desigur
nu a fost și nu putea fi decât propo-
văduitor și al înțelegerii între aceste două
neamuri încungiurate din toate părțile
de același dușman și prin urmare avi-
sate unul la altul.

Vorba e numai, ca Ungurii să în-
țeleagă și să admită o dată și bazele
pe cari se poate ajunge la în-
țelegere. . .

Înțeleptul episcop, primul președinte
al partidului național, chiar astă-vară,
aici în Arad, arătase Ungurilor chipul
de rezolvare a chestiei național-
ităților.

„Pactările” dela Arad, — eată ce-
l preocupă pe cei din giurul lui „Magyar Szó”,
organul lui Bánffy, care ține să dea pe fie-
care zi cititorilor săi câte o — gogoasă!

Astfel și în numărul de ieri alermează
pe șovinisti asupra pactului dintre Episco-
pul Goldiș și protosincelul Mangra, pact, în
virtutea căruia Ciorogariu va trebui să fie
numit secretar episcopesc, și Russu Șir-
ianu — referent școlar, ear' ti ograția no-
astră va fuziona cu cea diocesană!

Cine cunoaște relațiunile bisericei ro-
mâne, desigur nu vorbește astfel. Vorba e,
că — și minciuna e vorbă, ear' fiindcă ade-
vărul, așa se vede, ocolește redacția ziaru-
lui Bánffyán, el scrie alandala.

„Mangra, Ciorogariu și Russu Șirianu,
ăștia să fie oamenii cari să alcătuiască liga
română patriotică?” — se întreabă Magyar
Szó, și lui Ciorogariu îi impută că în con-
gregație a vorbit contra școlilor de stat, ear'
lui Russu Șirianu că foaia ce conduce a
fost osândită de două-ori pentru agitație,
că ține cu Lucaciu și „nici o dată nu scrie
despre statul ungar decât Ungari jidovini”,
ear' despre presa maghiară presă jidano-
maghiară. . . Ziarul acesta scrie atât de tur-

bat, că articolele „Tribunei” dela Sibiu sunt
cu adevărat obiective pe lângă scrisorile „Tri-
bunei Poporului” . . .

Așa zice Bánffy.

Desigur, pe amicii noștri nu-i
faptul, că Bánffy îi ceartă. Socotim în-
pută și supărătoare protecția ce
ziar acordă dlui archimandrit Ham-
seu-l într'atâta în apărare, că osândind
episcopul Goldiș, pentru-că plecând de la
loco-țiitor îl lasă totdeauna pe Mangra, ear'
nu pe Hamseu!

De unde atâta dragoste pentru dl
Hamseu și atâta necaz asupra episcopului
Goldiș și a celor ce cu credință servesc
bisericeii lor naționale?

Afacerea școalelor din Brașov.

I

Soluțiunea ce s'a dat chestiunei rentei
școalelor din Brașov, constată „Constituțio-
nalul” di București, „e primită — mirabile
dictu — cu același entuziasm la Budapesta
ca și la București, la Brașov ca și la Buda-
pesta”.

În adevăr, începutul noului secol ne-a
surprins cu nemaî pomenitul fenomen, de
care se miră confratele bucureștean: Ca-
mera din Budapesta a aplaudat cu frenesie
declarațiunile primului-ministru Széll, prin
care a răspuns la interpelația lui Komjathy,
și prin care a asigurat tabăra șovinistilor
maghiari, că în pomenita soluție „legea un-
gurească este respectată cu cea mai mare
scrupulositate, interesul ideii de stat maghiar
și dignitatea statului unguresc sunt garan-
tate”.

În consecuență, întreagă presa maghiară,
de toate colorile politice, s'a declarat mai
mult sau mai puțin mulțumită cu arangea-
mentul făcut, afară doar de paraponisiți
baronului Bánffy, cari se încearcă a scoate
ceva capital politic din afacere, atacând gu-
vernul că nu a fost destul de național,
adeck destul de șovinist, când s'a învoit
ca școalele române din Brașov să-și pri-
mească renta de la statul român, fie și în
condițiunile, pe cari le cunoaștem.

La București, soluțiunea convenită în-
tre cele două guverne, a fost prăznuită ca
un mare succes al actualului guvern con-
servator, și în special a fostului ministru
de culte. Presa conservatoare, în mulțumi-
rea ei a mers cu expansiunea așa de de-
parte, în cât „Epoca” s'a văzut îndemnată
a constata, în serios, nu în glumă, că prin
transacțiunea încheiată între guvernul ro-
mânesc și cel unguresc s'a rezolvat nu nu-
mai chestiunea rentei școalelor din Brașov,
ci chiar chestiunea națională însăși! . . .

În același timp o delegațiune a Tran-
silvănenilor aflați în România, sa
apriat: un număr oarecare de profe-
șioniști din București, de origine
silvană, s'au simțit datorți a se prese-
nta la dl ministru Ionescu, pen-
tru felicitarea și mulțumirea de succesu
raportat în folosul culturii române
Transilvania! Pe de altă parte a
ministru de culte al României, dl Dr.
a trebuit să intervină printr-o ordi-
nă circulară adresată direcțiunilor școle
toată țara, și publicată în foile guverna-
mentale din București, ca să oprească în
marginile cuvenite entuziasmul celor
didactici, care se pregătea a inunda cu ne-
numerate adrese de felicitare și mulțumire
pe ministrul triumfător.

În parlamentul României soluțiunea
afacerii asămenea a fost sârbătorită ca un
mare succes pe care pentru a-l scoate în
relief, și-a pus la dispoziția guvernului toată
brilianta sa oratorie mai ales dl Barbu Ste-
fănescu Delavrancea.

În sfârșit aici la noi în țară, și în spe-
cial la Brașov și la Sibiu, tot asemenea
numai glasuri de mulțumire și de recuno-
ștință au resunat. Un membru al oricor
școlare de la Brașov, intervievat de con-

frații de la „România Jună”, le-a declarat că chestiunea rentei „s-a rezolvit așa cum doreau ei (adece eforia), și că au convingerea că așa cum s-a rezolvit, rentă este asigurată pe vecie, și guvernul unguresc n'are să o poată tăia nici odată”.

Același lucru îl constată și organul Mitropoliei din Sibiu, „Telegraful Român”, și încă cu o fenomenală profuziune de slugărie. Să nu se erte acest aspru cuvânt, a cărui îndreptățire sperăm însă a o dovedi în cursul acestor articole. Aici înregistrăm numai că și acest confrate constată (vezi Nr. 9 a c) că soluțiunea dată afacerii școlilor din Brașov este cu desăvârșire înformă cu dorințele bisericești ort. rom. în general, și a bisericii Statului Nicolae din Brașov în special; că chiar biserica a propus acest mod de soluțiune; că prin urmare el, expresiunea publicistică a bisericii, a lătmurecat atât guvernului român cât și al celui unguresc pentru sollicitudinea ce au avut față de interesele bisericești. În același timp asigură pe credincioșii acesteia, că soluțiunea mai bună „nici că se aștepta, nici unde ar putea fi mai sigură” ba îi scrie Statului Nicolae din Brașov, de cât la casa centrală de la Budapesta?

Di Partenie Cosma, stilul răposatului metropolit Miron în biserica ort. rom. și stăzi încă o persoană marcantă în biserică, s'a văzut îndemnat a-și da și D-sa părerea despre soluțiunea ce ne preocupă. Ei bine, deși cu unele rezerve foarte serioase, cu care ne vom ocupa mai în urmă, totuși și dl Cosma constată, că această soluție „în situațiunea de astăzi este un mare succes, din care partea leului se cuvine guvernului Român”.

Di Dr. Rațu altcum Român unit și cu totul incompetent în afacerile bisericești ortodoxe române, însă numit și astăzi, în unele cercuri „venerabilul” president al partidului național, a fost pus în fine și D-sa să-și pună părerea în chestiunea școlilor de la Brașov.

Am văzut cum a spus o: Are și D-sa unele rezerve, ca și dl Partenie Cosma, însă mai blânde de cât acesta, le formulează în niște cuvinte foarte izofensive. „Firește, recunoaște D-sa, capitalul trebuia dat de-a dreptul proprietarului, bisericii autonome. „Dar” în situația noastră de astăzi, lipsită de drepturi și între impregiurările date, carl ni-au scos din cadrul legilor pozitive, o soluțiune mai potrivită nu se putea da chestiei și eu nici nu-mi pot închipui alta mai bună”.

Mai mult de cât soluția însuși îl încântă însă pe dl Dr. Ioan Rațu „amănuntele stabilite între guvernul român și cel maghiar” și-l face să admire „tactul și înțelepciunea guvernului român, cu deosebire a dlor miniștri de la culte și de la externe, cu care au putut obține un rezultat atât de splendid, față de puternicul curent șovinist din patria noastră”.

Vom trage mai pe urmă concluziunile firești din declarațiunea d lui Dr. Rațu, ca și din celelalte de felul ei. Până atunci rugăm pe cititori să nu se oprească asu-

pra contradicției că deși soluțiunea însuși, chiar după mărturisirea d lui Dr. Rațu, este numai relativ bună, totuși d sa vorbește de rezultat atât de splendid; ni l a supra impregiurării, că deși din negocierile urmate între actualul guvern român și cel unguresc, publicului nu-i este abso-ut nimic cunoscut, totuși, d-sa aduce omagii tactului și înțelepciunii celor doi miniștri români.

Pe rând se vor lămurii ele toate.

În sfârșit ajunge să amintim că în felul d-lui Dr. Rațu s'a pronunțat, firește, și foile de aici din patrie, care îl prezintă pe d-sa, sau se „inspiră” din azeleși isvoare ca și d-sa, și tot asemenea și alți câțiva particulari mai mult sau mai puțin însemnați.

Pe toată linia, va să zică, aceeași mulțumire, acel ași sentimente de recunoștință față de cei ce au contribuit la „fericita soluțiune”.

Lucrul acesta ar trebui să ne bucore, dacă... dacă n'ar fi la mijloc o mulțime de considerațiuni, de care omul independent și nepreocupat nu se poate debarasa.

Prima considerațiune, și cea de căpetenie este, că cunosătorul serios al raporturilor din Ungaria, nu poate cuprinde cu gândul, că ar fi posibil ca unul și același lucru să mulțumească și pe șovinist, și „idee de stat maghiar”, și interesele naționale românești în general.

Trebue dar să cercetăm mai cu deamănentul care este adevărul; ce rost are soluția ce s'a dat chestiunii școlilor din Brașov; care este rostul mulțumirii ce am văzut că s'a manifestat în atâtea cercuri românești de dincoace și dincolo de Carpați; cine este biruitorul, cine este birăitorul; în fine ce atitudine ni se impune nouă Românilor din statul ungar în fața faptelor complinite înaintea cărora ne vedem puși?

O vom face în articolele următoare.

Din Dietă.

— Sedința dela 23 Februarie. —

Întreaga sedință a fost ocupată cu chestia teatrului maghiar. Sunt atâtea flămânzi și între reprezentanții Taliei maghiare, că dacă nu li-ar veni statul în ajutor, — teatrul maghiar n'ar pute face nici un pas înainte. Fiind încă vorba tot de bugetul ministerului de interne, în această sedință au cerut mai mult sprigin din partea statului oratorii Szöcs Pál, Major Ferencz, Asboth János și Hercegy Ferencz, cari au arătat tot-odată și nevoile și scăderile teatrului maghiar. Li a răspuns pe rând ministrul president Széll și li a molcomit pe toți.

Chestiunea lăncu și tinerimea maghiară.

Cluj, 21 Febr. 1900.

Ascultătorii dela facultatea de farmacie de aici, scandalosii demonstrații în contra colegului lor român Iuliu Codarcea, s'au pus în grevă. Așa ne spune „Ujság”-ul lor. Ei au luat hotărârea să nu mai meargă la prelegeri, până ce naționalistul român nu va fi regulamentat și pedepsit. Se vede, că profesorii și autoritatea superioară universitară li-au dat peste nas „păticiușilor”, cari au necinstit pe *alma mater* prin purtarea lor nedeamă. Ei vreau deci să-și arete acum arama în contra universității însăși, care nu vrea să protejeze pe cei setoși de scandale. Este la tot cazul caraghios, că tocmăi „păticiușii” sunt de astă-dată purtătorii steagului național al tinerimei maghiare. Ar fi și mai caraghios, dacă exemplul dat de ei l'ar imita „colegii” maghiari și dela celelalte facultăți, dacă întreaga tinerime jidană-maghiară s'ar pune în grevă. Ar rămâne în chipul acestor universitate numai cu ascultători Români, Sași și Slovaci. — Probabil însă, că greviștii vor rămâne buzați. Căci sunt și între Unguri oameni cu minte, și în deosebi profesorii și senatul universitar vor judeca cu *satisfacție* părint ască protestul plin de demnitate al tinerimei române. Nu regulamentare, ei laudă și onoare se cuvine unei tinerimi, care astfel glăsuște: „Nu e de demnitatea noastră, nici a secolului, ce apune, a ne lua satisfacție prin spargeri, devastări și amenințarea siguranței publice: în tinerimea universitară română nu bate sânge de ban înfi. Cu armele p obate ale științei istorice respingem și resfrângem josnicul atac îndreptat contra caracterului nepătat al lui Avram Iancu, mândria noastră națională.” *Alma mater* poate fi mândră de astfel de fi devotați ai săi.

Dar *mater alma* trebue să-și plece capul de rușine și de întristare, când o gloată de *zurbagii* îndrăznește a-și chema dulcele ei nume. În zilele trecute „colegii” maghiari au ținut să ne convingă din nou, care este terenul cel mai acomodat, unde rassa arpadiană a fost și este superioară. S'a întâmplat anume, ca vre-o 30 de

studenți români să fie întruniți la o masă colegială într'unul din cele restaurante ale Clujului. A manifestată modestă, deamă, în pentru cei trei colegi, cari tot întorseseră dela Baia-de-Criș, diți în procesul cununei dela mentul lui Iancu.

S'a întâmplat, ca în aceeași la o masă vecină să-și petreacă și patru juriști maghiari, pare-că anume veniți de la Iași să provoace scandal. Într'unul și lărmuitori din fire, când ajunși în stadiul de turmentație, ei de-atât de cutezători, încât începuseră să manifesteze ura „colegială” prin gerea de sticle și de pahare. Norocul lor nobleț și demnitate scută a Românului, norocul ritul cavaleresc al lui Iancu, ce deauna însoțește și însuflețește Român—căci, zău, cu putere de țară meritau să fie zdrobiți.

Când văzură scârba și disprețul cu care au fost tractați, se răzvrătiră și ei de purtarea lor scandalosă. Căpura pe altă coardă să răzvrătească cavalerismul lor compromisat, dar... A doua zi aveau să dea mă de fapta lor nesocotită. Cu unul... piept la piept pe de onoare. Di stud. jur. Ioan G. a cerut și a primit în numele mâinilor această singură satisfacție cavalerescă.

Ear când în urma celor culate, ziarul „Ujság” a publicat notiță ofensătoare pentru d Giurgiu a cerut și dela redacției foi satisfacție cu arma. Ista „curajosul” redactor public mătorează noștimă declarațiune: cu ocaziunea unei arangiate universitarii români în restaurantul demonstrațiunile și vorbirile de idei de stat maghiar corespunde deplin adevărului, dar, precum ulterior informați, Ioan G.—u ni nict o parte la acelea, și conștient de vorbe întâmplat nu stă în legătură cu demonstrațiunile. Curios Ungurul, când îl strîngi cu aplicat să-ți dea chiar și un stimoniu de patriotism.

Intr'aceea adversarii noștri încearcă norocul pe alte căi, esc mijloace nouă, dar tot nedemne, pentru-ca să ne c...

FOITA „TRIBUNEI POPORULUI”

EA SCRIE.

Din limba germană după Max de Weissenthurn, trad. de: Iuliana Nasticiu.

(Urmare.)

„D-ta, dle doctor, poți ușor vorbi, îi răspunse Helena cu amar, dacă sunt însă avisată a-mi câștiga pâinea de toate zilele, nu am dreptul să aleg, ci sunt silită a face frumuseț toate ce le pretinde aceea, care-mi dă hrană, adăpost și toate cele de lipsă pentru existență”.

„Doar nu vrei să zici că contesa, așa de tirană, să facă asupra D-tale preiune morală?” întrebă el mirat.

„Eu nu vreau să zic alta nimic, decât că sunt o ființă, care servește; prin urmare se poate aștepta de la mine, ca pentru plata ce o primesc, să împlinesc toate ce se pretind de la mine”.

„Dacă contesa își arogă în privința aceasta prea mult drept, — pentru ce nu o părăsești? pentru ce nu-ți cauți existența într'un cerc mai uman?”

„Eu sunt fericită de a fi împărțită de o educațiune bună; am învățat adevărat, din multe câte ceva, dar nimic cu temei; acest blăstem ce zace asupra mea, mă silește a-mi căuta refugiu în cerc mai aristocratic, pentru că numai aici este mai căutat și mai bine plătit gradul culturai

ce-l represent eu. Dacă aș și căuta alt loc, aș schimba numai impregiurările din afară, în realitate sunt toți și toate câte aparțin acestei caste una și aceeași; n'ai făcut D-ta încă această experiență, dle doctor? atunci — te învidiez!”

Henric se gândia foarte mult la cuvintele acestea și cu cât mai mult judeca asupra lor, cu atât devenia mai tare în convingerea, că se face o mare nedreptate cu sormană față; el s'a hotărât a o elibera din starea aceasta; și-a format deja și un plan, pe care însă nu voia să-l dea pe față, pentru-că era bărbat destul, ca să nu spuna cuvinte pe cari nu le-a judecat destul.

Deocamdată se hotărât, că la prima ocaziune va spune contesei de Brügge, că el ține mai consult, ca ea să iasă de sub pseudonim și să pășească pe față în afacerile ei cu redacțiunile și cu redactorii; să nu se folosească de altă persoană, fie aceea cât de înțeleaptă.

Contesa Iela îl ascultă cu paciență, apoi zise rîzînd, că nimeni nu silește pe d-șoara Helena de a rămâne la dînsa, și că îi stă în liberă voie a-și căuta alt loc, dacă nu-i mai convin condițiunile, în cari se află la dînsa.

„D-ta nu iai în considerare, că d-șoara Helena și-a dat numele sub care scrie? D-ta privești de naturală impregiurarea

de silești fata a se expune la obiecțiuni neplăcute pentru dînsa, — numai fiind-că ai mândria de a nu-ți duce singură mafa de tîrg? D-ta ca damă nobilă știi să-ți păstrezi numele, ear' cununa de spinii o arunci, fără nici o mustrare de cuget, pe capul fetei din popor care nu are dreptul de a fi mai cruțată!”

Cu aceste cuvinte se depărtă Henric de la Werden, fără a mai aștepta v'r'un răspuns. El cugeta că a lăsat în urmă-și cea mai mare surprindere, dar' cel rămas în urma lui, erupseră cu toții într'un ris vesel; el, se înțelege, nu se gândia să în-cungiure situațiunea neplăcută, în care se afla; vre-o câteva zile nu s'a iuit de fel la casa fratelui său. Aceste zile, petrecute în singurătate, îl făcură a se decide să-și realizeze dorința cea mai ferbinte. Da. — era firmă deis — ca să ceară mâna Helenei. De la prima vedere s'a amoresat de ea și cu cât se afla mai mult în apropierea ei, cu atât mai mult o iubea; — da, o iubea; — dînsul, bărbatul înaintat în vîrstă, iubea pentru prima oară, adevărat și cu înfocare.

Henric era de natură să împlinească îndată ori ce hotărîre, de aceea și acum, după-ce a devenit în curat cu simțăminte sale, se hotărî ca numai de cât să-și încerce norocul. Că Helena era fără părinți și neatințătoare de nime, aceasta o știa deja, ear' că are ceva avere, despre aceasta nu întreba; deși nu era prea bogat, el totuși avea destul spre a susține

o familie. Cu aceste gânduri plecă Bruckman într'un timp, când știa că se află singură în parcu.

Ajunși arioli și aflând pe singură, îi spuse, fără mult înecungim, iubirea sa sinceră și ferbinte; o că a o fericit pe ea este unica țintă format-o pentru viitor. În fine o că dacă voaște să-și încredințeze viața mâinilor lui, urmăriu l' ca soție.

Helena la toate acestea îi răspunse: „Vorbește cu doamna contesă!”

Henric n'a așteptat de l' răspuns; îi era nepăcută și îndată împărțîși simțăminte de prietenilor sau tutorilor și a cere an sancțiunea lor; ear' acum, când era unei fete neatîrnată de nime, și nească el o asemenea formalitate de a-i fi permis a o stîlgi la setos de iubire!

„Datorez multe doamnei ca nu pot face un pas așa însemnat, primii învoirea ei!” — zise Helena așa de măgulitor, că Henric îi toată răbdarea.

„Dar, scumpă Helenă, spune puțin că mă iubești!” îi șopti el cându se a o atrage către sine.

„Fi va oare altcum necesar, a trimit la o instanță mai înaltă?” îi ea roșindu se. (Var

În afacerea mult agitată a lui Iancu. Este o apucătură analoagă cu aceea, de care se folosiseră și pe timpul Republicii. Atunci au căutat să corupă și să terorizeze o parte a tinerimii române, ca să desaproabe pe autorii Republicii. Acum, văzând că între studenții noștri nu p t afla suflete venale, s'au hotărât să pună la cale o acțiune a universitarilor renegați sași (?) slovaci (?) și serbi (?) în contra Românilor, cari au ridicat protestul lor față de insulta de la Alba-Iulia. Sub titlul de: *Tineri de oi naționalităților patriotici* amintitul organ acreditat al studenției maghiare raportează următoarele: „Universitari de naționalitate săsească și slovacă din Scepuș (Zips) au ținut ieri (20 Februarie) după amiază o adunare numeroasă sub prezidiul lui Hadik Béla, și sub conducerea secretarului Roth József și a notarului Kopsz Géza.

În adunare cu un zel vrednic de recunoștință și-au dat expresiune sentimentului, că ei nu sunt de acord cu atitudinile pornite din chestiuni de naționalitate și cu colorit de nepatriotism, și că față cu ori-ce curent de felul acesta ei vor porni între sine o mișcare patriotică. Cu deosebire o impregiurare i-a determinat la aceasta, anume că universitarii români au prezentat în afacerea Iancu astfel lucrurile, ca și când tinerimea tuturor naționalităților ar cugeta și ar fi în acord cu ei. În contra acestora ei protestează cu toată hotărârea. Pe lângă ei s'au alăturat și tinerii serbi din Torontal, cu cari împreună „la ocazii date își vor exprima și își vor valora punctul lor de vedere patriotic“.

E lucru firesc, că nouă nu ne pot face nici cea mai mică îngrijire aceste desperați eforturi. În aparență demonstrațiunile și scandalurile sunt lucruri de o importanță minimă. Le-am relevat cu toate acestea, pentru-că e bine să scoatem totdeauna la iveală deosebirea între noi și ei, între tinerimea noastră însușită pentru ideal și între tinerimea lor stăpânită de brutalitate. Le-am relevat, pentru-că în ele se arată în miniatură caracterul unui neam întreg de oameni, care n'ar trebui să uite nici-odată, că forța brută totuși va trebui să se plece înaintea culturii, cum au trebuit să ingenucheze și hordele maghiare înaintea lui Otto I pe câmpia Lechului.

Ear când vedem pe niște renegați pornind mișcări patriotice în poezia noastră, o, atunci ne vine să le ducem aminte tinerilor maghiari de marele renegat Kossuth, în care nația lor atăta încredere a avut și care a pregătit Ungurilor doliul dela Világos.

a.

PRO MEMORIA.

„Di Dr. R. Dalanu, directorul ziarelor „Tribuna“, și „Foaia Poporului“ se retrage cu zina de azi dela conducerea lor, după ce patra ani impliniți și-a consacrat toate forțele intelectuale, întreaga energie și diligență, numai pentru ridicarea acestor organe“. „Tribuna“, 4/18 Febr. 1900.

Astfel începe comunicatul necrologic al ziarului sibiian, prin care își anunță trecerea directorului său la bine meritată odihnă a vieții... particulare. De atunci au trecut zile mulțimoare și, spre mirare, n'am auzit nici un agomot în jurul acestui... eveniment. Nici meetinguri de protestare,

nici telegrame de aderență, nici banchete, nici pomeni,—cu un cuvânt nimic din obiceiurile ceremoniei, cu cari se disting bărbaii ce repășesc din viața lor publică.

Ingrată lume! Ingrată opinie publică!

Cu cât război intrase puil Cucului în cuibul căldicel al altora! Cu câtă valvă își trimbitase „Cred-eul meu“ de pe amvonul ridicat de alții! Cu câtă emoție aș pri vit la comediioasele lui declamații și panglicării în timp de patru ani impliniți! Câte nădejdi nu încoltau în pepturile de aramă a dinastiei celor din comitet!

Ce elan, ce însuflețire!...

Și acum îl lăsați să plece, drăguțul, să plece fără podoba și fără alaiu, aplauze și suspine, ca pe un simplu muritor, care implinind zisa Scripturii: nimic a fost și întru nimic s'a întors. De! Sic moriturus justus, sic sacri viri sacrificantur... Sic!...

Dar dacă tu, mare și ingrată opinie publică socotind că oamenii providențiali cresc pe garduri, nu ai nici o afecțiune pentru o asemenea pierdere,—dă mi voie mie, singuraticului, să-mi fac datorita de creștin și să scriu câteva sururi de apologie, să fa —cum se zice—funeraliile ace lui ce pleacă dintre noi. Tu iubitul meu cititor, urmează-mă și nu fi malicios, tu căuta a citi pintre sururi, ci crede în zicala streină: *Homo soit qui mal y pensat*.

Vei ști, că Dedu este numele lui. Dedu este epitheton ornans-ul aceluia ce eră a fost și astăzi nu l în redacția „Tribunei“. Dedu este titlul de glorie, ce s'a cucerit prin o muncă titanică. N'am zis „herostratic“, deși aveam precedent! Dedu este în sfârșit poezia lui schimbată în renume. Acest cuvânt este un fel de enfemism și indică o sintesă de proceduri în el se răsună, ca într-o coajă de nucă, întreaga nelăseamnăte a lungului bărbat.

Cu ivirea acestui tip în ziaristica noastră s'a început un timp de orgii, o adevărată viforită pe plaiurile noastre. Pare că un Ucigă-l-toaca întorsese surubul venturii lor și de unde aceste până atunci suflau numai cămă Pustă, adevă impotriva Ungurilor, ele se deslănțuiră impotriva noastră începură să vijieie nebune și să ne împărășie ca faina oribilor. Dăduse lupul însuși în turme pacnică!

Nu știu cum, dar eu, care știam mai bine ca ori-cine din ea psura este croit acest tip, când l'am văzut tuguat la fruntea celor două zăcedin Sibiu, mi am adus aminte de povestea cu Tigăruț Maria-sa, cu tântălaul care ajunsese împărat și în trei zile reuși-se a pune țara întreagă cu fundu n sus.

Să vedeți de ce!

Tântălaul se puse a degradeze la moment pe toți mai marii țării și porunci a-l decapita chiar, căci stimabilul era o natură foarte veroasă, încât în vis își zicea tot Tepeș Vodă, deși în realitate nu era decât o porodiță de... Daian.

Așa de pildă, în alianță cu ortacul său de arme Dredean, Dedu atentează la cinstea și caracterul (prin urmare și la viața) părintelui Lucacu, cel srbătorit de toată suflarea românească.

Apoi ridică barda în poezia unui lung sireag de bărbai, cari creaseră mărirea neamului. Ci că toți ar fi răi și blăstănați, toți ar fi vânzători de neam... Dar ce dracul! Alți mai auzit, că la vie-un popor num-i călăul nelăut să reprezinte cinstea și inima neprăhănită?...

Și dacă ne mai reamintim, că a est Dedu a lovit până și în oamenii cel morți, ca de exemplu în meritosul Bechuitz, ne putem închipui ce ființă sinistră este. Și dacă nu uităm goana fraticidă, pornită în poezia lui Liviu Albini, ne putem convinge ce ființă șacalică este Dedu. Sau, dacă ve mai spun, că acest om s'a bătut joc până și de sine însuși — când cu apunerea zăului „Dreptatea“ — puteți vedea, ce ființă cimecă este el. Sau, de încheiere, dacă vă afirm, că din pricina lui s'au depărtat dela ziare patra redactori, puteți judeca, ce ființă exorabil de respingătoare este.

Acestea pentru ilustrarea sufletului și a inimei acestui om absolut anti-biblic, deși doarme cu biblia la cap ca ori-ce j'suit. Și unde mai pui credința rea în ori-ce șir eșit din peana lui; mitocănia limbajului, aroganța rustică și sfruntarea îndrăzneță a adevărului.

Se zice că omul modern e produsul mediului său; dar o o minciună această afirmare, căci societatea românească n'a putut produce un asemenea monstru.

Monstru? Da, însă cu raționament, — veți zice. Dacă nu are inimă, are intelect,

căci altfel în cel „patru ani impliniți“ nu ar fi cheltuit „toate forțele sale intelectuale...“ cum se zice în necrologul citat mai sus.

Apoi imi dați voie să fiu de altă părere. Eu afirm, că n'a cheltuit nici o „forță intelectuală“, căci din capul locului n'a avut de unde. Lasă că faptele lui sunt absolut neinteligente, încât vrând-ne vrând te pun pe gânduri și te silesc să exclamî cu Paris Mameleanu:

„O ce ciudă, cât mă mir
De al lui D du haractir!“

Dar în urma-urmelor ce credeți d-voastre, că ori-ce ziarist trebuie să fie numai decât capitalizat intelectual? Nemții nu cred astfel. Ei impart pe ziaristi în „Zeitung schreiber“, „Zeitungschmierer“ și „Tintenschmierer“. Vă invit să resfoiți tot ce-a scris Dedu pentru — (închipuiți-vă ironia!) — pentru ridicarea organelor naționale, și să mărturisiți înși ve, căreia din cele două din urmă categorii de ziaristi aparține. Așați-mi un singur crâmpeliu de articol literar sau de altă natură, despre care ați pute afirma: „asta e de valoare, asta are să ră mără, asta e o urmă luminoasă în activitatea lui Dedu. O schinție, o singură schinție ve cer!“.

A făcut politica, — imi veți răspunde. O, dragii mei! Aici imi scot pălăria. Eată o calitate pe care nu i-o pot contesta, căci ar trebui să combat de adreptul pe Aristotel. Acel mare filosof elin ar fi zis, că omul este un animal politic, și vedeți, om este și Dedu. Decât că... este o rezervă. Și între dobitoace sunt diferite specii și — dacă nu mă înșel — aici e pricina și pricina e mare...

Dar să sfârșesc, căci prea se face lungă apologia. De încheiere, iubite cititorule, primește un sfat.

Când vei mai citi în gazetele noastre frase late și goale, ca „dușmanul secular“, „infamul trădător“, „me repugnă“ și alte idioții, să ști că a înviat Dedu și că earăși vine ciuma peste noi. Ear dacă ve vedea: personalități acerbe, rea credință, suspicio nări, insinuări, tendințe de înjosire a persoanelor, urmărirea fraților de-un sânge și mistificarea adevărului, — să ști că e școala desastroasă de dăsrămare școala erostratică școala daianistă, în care virtutea și puterea de muncă e îngheunchiată de minciună și de nepăsare. Datorită de Român, iubite cititorule este, să-ți tai haina și să fugi de această școală sau să-ți ciomigii și s'o i bești la mir, căci din poezia sufletul pra da îți va căde scorpiei.

Delamicești

NOUȚĂ

Arad, 24 Februarie 1900.

Di Ioan Beleş, după știrile mai recente ale ziarelor guvernamentale din B. Pestu, va fi desigur numit notar public în Arad. Pe Duminecă foaia oficială „Budapesti Közlöny“ va publica deja decretul de numire.

Un eseroch Ovren a tras pe sfioră mai alaltărei o mulțime de Români din Arad. S'a prezentat adică la noi sub numele de Livius Lucacu, zicând că ar fi înrudit cu di Dr. V. Lucacu. Cerea ajutor pentru a merge la studii în Germania. Se înțelege, au dat toți, la căp s'a adresat crezându-i fie-care cu atât mai ales, cu cât în capul listei de colectare figura P. S. Sa Episcopul Dr. D. Radu cu 50 coroane și cu cât și dela comitetul parohial din Deva avea recomandare. A și colectat prin Orăștie și Lipova, înainte d'a ajunge la Arad Ovrenul însă tot neașos: nu s'a mulțumit că a escrochat pe toți inteligenții, ci s'a dus la poliție să ceară adresa și a meseriașilor și a comercianților. Di Băbescu însă, funcționar la poliție, îndată a fost în clar că are a face cu un om în neregulă cu hârtiile. L'a dat deci pe mâna d'ui Green, vice-căpitan, care l'a luat la interogator și repede l'a descoperit că Livius al nostru nu este Lucacu, ci un Ovren, cu numele Herman Nasch, din Kendermezö, în Selagiu. L'a și pus la răcoare, pe 11 zile, pentru folosirea de nume ce nu l aparține și pentru-că a colectat fără permisiie. După ce își va fi făcut pedeapsa, va fi dus, per sub, în satul de unde voia să se exileze de bună voie spre — Germania. El e de statură mijlocie, blond, vorbește românește în dialectul selăgenesc. A colectat cu totul vre-o 600 co-

roane. Nu s'au găsit însă la el decât 8 cruceri. Sosise rău îmbrăcat, în niște cizme mari. Se înțolise însă bine aici, cumpărându-și haine bune. Vroia să impună astfel. Noroc că poliția l'a demascat, că altfel înșela o mulțime de Români.

Asentările în Arad vor începe la 1 Martie și vor dura până la 6 Martie n.

*

500 muncitori fără pâine. În comuna Mindszent (comitatul Csongrad) 500 de muncitori se plâng că mor de foame. N'au pâine, nici de lucru. Prin o hârtie în această chestie comitatul Csongrad adresat la orașul și comitatul Arad aplică el pe unde poate pe acești ne

Un general bur. Din Londra munica știrea, că generalul bur (din Orăștie), e mandant al oștirii de berley, s'a sinucis zilele trecute glonț de revolver. Când adevă Eng intrat în Kimberley, numitul general mat la un loc pe toți ofierii să zis: „Sunt un om nefericit, că nu mor în luptă. De numele meu cea vecnică pată rușinoasă, că e singurul comandant bur, bătut de englezi. Această rușine n'o pot suporta“. După aceste cuvinte generalul a dat poruncă soldaților să se împreune cu oastea lui Cronje, și tocmă la plecarea trupelor, — generalul s'a tras un glonț în cap, rămânând mort pe loc.

Păziți-vă sănătatea! Tuturo r celor ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturain, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă de la farmacia lui Dr. Julius Schopper în Orăștie (Krasso-Szörény m.)

Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cererea ori-cui gratis și franco din numita apotecă!

DENTOL

Cea mai bună și mai antiseptică apă pentru gură.

La un pahar de apă ajunge 2 picături.

Prețul unei sticle o coroană se capătă la **Vojtek și Weisz** prăvălie de drogherie și parfumărie în Arad.

ULTIME ȘTIRI.

VIENA, 23 Februarie. Ședința de azi a Reichsrathului a ținut până seara târziu. Când a început să vorbească ministrul de agricultură, se produse un scandal enorm. De pe galeria deputații erau scosi pați și se produsă încăierări încât galeriile au trebuit evacuate cu forța poliției. Se crede că și Körber va fi demisionat ca răd.

Războiul. Cels din urmă telegramă referă la lucruri petrecute Duminecă D'atunci Englezii n'au nici o știră învingerile lui Robert, ceea ce face lumina să creadă, că faimosul comandant n'a putut sfărma oștirea lui Cr. Eată telegramele din urmă:

LONDRA, 23 Februarie. Crorut un armistițiu de 24 ore, pentru mormenta pe cel căzuți în lupta dela berg. A fost însă rău înțeles: Englezii că el vrea să se predea. I au trimis deci să vină în tabăra engleză. El puns atunci prin focul artileriei.

Lupta dela Paardeberg a fost aproape a doua elie a celor ce Mehuen pîșise pe malul fluviului Modder-River. Englezii două zile de-arândul au fost expuși focului celui groaznic al Burilor.

Din Ladysmith vine telegrama, că după o pauză de 48 ore, Burii de pe dealul Bulvana au început eară o bombardare groaznică.

Editor: Aurel Popovici Barciannu. Red. respons.: Ioan Russu Șirliannu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii „Făgetana”, ca societate pe acțiuni în Făget, sunt prin aceasta invitați în v. §-lui 15 al statutelor societății la a

VIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Făget, Joi la 15 Martie 1900 st. n., la 10 ore antemeridiane, în localul societății

OBIECTE:

1. Raportul direcțiunii despre activitatea institutului și despre rezultatul gestiunii anului VIII.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiunea asupra compturilor anuale.
4. Decisiunea asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul al VIII de gestiune.
5. Darea absolutului membrilor în direcțiune și comitetul de supraveghiere.
6. Modificarea §§-lor 14. 16. 18, și 46. din statutele societății.
7. Eventuale propuneri făcute în sensul §-lui 26 din statutele societății
8. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal luat în adunarea generală.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală sau în persoană sau prin plenipotențiat, sunt invitați în virtutea §-lui 16 statutele societății a-și depune acțiunile D-lor cu o zi înainte la casa societății.

Făget, în 15 Februarie st. n. 1900.

Direcțiunea.

Active.

Contul Bilanțului.

Pasive.

	Coroane	fl.		Coroane	fl.
Cassa în număr	22.704	08	Fondurile sociale:		
Realitățile institutului	39.342	70	Capital de acțiuni		
Impr. pe cambii cu giranți	588.937	86	1000. acții à 200. Cor.	Cor. 200.000.—	
„ „ „ cu acop. hip.	135.015	48	Fondul de rezervă	„ 100.000.—	
„ „ Hipotece	164.496	80	„ special de rezervă	„ 6.804.24	
„ „ Obligațiuni cu cav. veniți	124.824	20	„ de garanță	„ 6.000.—	
Credite de Co. Courent	64.103	84	„ realităților	„ 1.262.90	
Mobilier	Cor. 1990.50		„ de pensiune al funcționarilor	„ 33.482.44	347.549 58
după amortizare 10%	Cor. 199.05	1.791 45	Depuneri spre fructificare		587.849 10
Acțiuni străine	20.420	—	Cambii reescomptate		205.620 98
Diverse conturi deb. și int. rest.	26.412	60	Int. anticipate pr. 1900.		7.355 28
			Dividende neridicate		140 —
			Diverse conturi creditore		2.475 74
			Profit curat		37.058 33
Coroane:	1.188.049	01	Coroane:	1.188.049	01

Eșite.

Contul Profitelor și Perderilor.

Vinite.

	Coroane	fl.		Coroane	fl.
Interese:			Profit transpus din 1898	1.200	—
pentru fond de rezervă	Cor. 4104.08		Interese:		
„ depuneri spre fructificare	„ 33889.08		dela impr. pe cambii cu giranți	Cor. 72.479.98	
„ cambii reescomptate	„ 19698.68	57.691 84	„ „ „ „ „ acop. hip	„ 13.745.14	
Spese:			„ „ „ hipoteca	„ 15.916.50	
a) salare și marce de prezență	„ 11733.98		„ „ „ obligațiuni cu cav.	„ 14.966.52	
b) chirie porto, tipărituri și alte	„ 4697.12	16.431 10	„ „ credite de C. Courent	„ 6.219.50	123.327 64
Contribuțiune directă	„ 7364.34		Profit de la realități	1.166	64
de 10% după int. dep. spre fruct. dare de drum, dare com. camera comercială și competența de timbru	„ 7565.28	11.929 62	„ „ acțiuni străine	615	66
Amortizare: din mobilier		199 05			
Profit curat:		37.058 33			
Coroane:	126.309	54	Coroane:	126.	

Făget, la 31 Dechemvrie 1899.

Director executiv:
Sebastian Olariu m. p.

Pentru Contabilitate:
Toma F. Haneșu m. p.

Membrii în direcțiune:

George Popovici m. p.,

George Guira m. p.,

Dionisie Feneșu m. p.

Conturile prezente examinându-le, conform legilor și statutelor le-am aflat exacte și cărțile purtate în bună regulă

Făget, la 15. Februarie 1900.

418 1—1

Comitetul de supraveghiere:

Dimitrie Josof m. p.,

Adam Lesnican m. p.,

Alexandru Iclozan m. p.,

Vasile Nicorescu m. p.,

Demetriu Carabaslu m. p.